

Høringssvar fra Vesterålen Havbruk AS vedrørende forslag om krav til risikoreduserende tiltak mot kjønnsmodning og gyting ved Torskeoppdrett.

Vesterålen Havbruk viser til forslaget der vi har enkelte kommentarer til dette. Vi som oppdrettere er helt enig i at kjønnsmodning er noe vi ikke ønsker skal forekomme på våre lokaliteter. Dette er, i tillegg til at det kan være en fare for genetisk innblanding i villfiskstammen, også et stort økonomisk tap for oss som oppdrettere. Hvor stor faren er for genetisk påvirkning av de ville torskestammene, da spesielt ved gyting i merd er for oss ikke helt klare. Å forhindre en torsk å bli kjønnsmoden etter rømming er heller ikke mulig uten at denne fisken er steril.

I punkt 2 angående bakgrunn i høringsutspillet skriver dere blant annet *«Oppdrettstorsk kan i tillegg til å gyte i det fri etter rømming også gyte i merdene, og dermed spre befruktede egg direkte ut i miljøet. Oppdrettstorsken vil derfor **enkelt** kunne spre sine gener uten at det faktisk rømmer fra merdene. Studier har vist at befruktede egg fra oppdrettstorsk kan klekke og overleve til kjønnsmodning, samt at oppdrettstorsk kan gyte i naturen»* Her stiller jeg spørsmål ved formuleringen av dette. Hva er begrunnelsen for at fiskeridirektoratet karakteriserer det som enkelt at oppdrettstorsken kan spre sine gener gjennom gyting i merd? Etter samtaler med de som faktisk produserer yngel og settefisk av torsk, så er dette langt ifra en enkel oppgave og da snakker vi i et optimalisert miljø der alle parameter er nøye overvåket.

Vi er helt enige i at dersom torskeoppdrettsnæringen skal kunne utvikle seg og vokse innenfor miljømessige bærekraftige rammer, og samtidig legge til rette for god dyrevelferd så er det absolutt nødvendig at utfordringene med gyting blir håndtert på en best mulig måte og vi er innforstått med krava om å hindre gyting og overvåke kjønnsmodning. Det vi stiller et spørsmål ved er ordlyden og betydningen av «sikre nødvendig utslakting før gyting, slik at de ville torskebestandene ikke utsettes for negativ påvirkning»

Når det gjelder lysstyring så mener vi at vi har bedre kontroll på modning og lysstyring enn det som beskrives her i notatet i 3.1 Lysstyring. Det er som dere skriver at det finnes nok fisk i de fleste stadier av modning, men vi savner en risikovurdering av hvor stor er risikoen for at dette påvirker det ytre miljøet. Hva menes med begrepet hindre gyting i merd og hva er risikoen dersom det er enkeltindivider som gyter. Ut ifra de innrapporterte modningsdataene vi har rapportert inn så har vi ikke hatt noen pålegg om utslakting, derfor mener vi at vi har hatt en bra kontroll med modningsstatuen i våre anlegg. Vi er for at det bør utarbeides en bransjestandard for lysstyringsregime i torskeoppdrett, en slik standard bør basere seg på beste tilgjengelige kunnskap om lysstyring.

Når det gjelder overvåkning av kjønnsmodning så er GSI et tall satt mål og grenser, når vi nå skal vurdere gonadene visuelt så gir dette et mer utfordrende prøvetakingsregime da dette vil kreve mye erfaring og opplæring, dette er igjen noe som kan være med på å føre til feiltolkninger av den faktiske modningsstatusen. Vi tror at det er veldig vanskelig å oppnå en nullvisjon, men vi er derimot positive og enige i at vi som oppdrettere kan bli enda bedre. For å kunne oppnå en nullvisjon så tror vi at eneste muligheten er en steril fisk. «all female» eller «all-male» er også ei mulighet for å hindre gytingen i merden, men det isolerer ikke fiskehelseutfordringen og/eller den økonomiske siden av dette.

Alt i alt er vi positive til at forskriften oppdateres. Vi ønsker mer forutsigbarhet og syntes det er positivt at dette nå settes ned i en forskrift. Intensjonen med å oppdatere forskriften er veldig god, men vi mener at forskriften bør justeres da det slik den pr i dag foreligger er litt utydelig og dette kan være vanskelig å etterleve for oss som oppdrettere. Det burde vært innført en grense for hva som tolereres, hva er en akseptabel risiko og hva er uakseptabel risiko for påvirkning.

Vi mener at i tillegg til å faktisk finne ut av om hvor stor den faktiske risikoen for genetisk forurensing er ved gyting i merd så må § 36 spesifiseres til at det ikke er enkeltindivider i populasjonen som blir førende for om vi må slakte ut produksjonsenheten.

Vårt forslag til ny § 36 – Plikt til å forebygge og hindre gyting skal lyde:

*«Ved produksjon av torsk i sjø skal innehaver utvise særlig aktsomhet for å hindre gyting i produksjonsenhet. Kjønnsmodning skal overvåkes og i størst mulig grad begrenses. Innehaver skal gjennomføre utslakting **dersom modningsstatus i et representativt utvalg av fisken i produksjonsenheten** viser at gyting er nært forestående. Det skal gjennomføres risikovurdering med sikte på å minimalisere risikoen for gyting. Risikovurderingen skal danne grunnlag for systematiske tiltak. Beste tilgjengelige kunnskap skal inngå i risikovurderingen, valg av systematiske tiltak og overvåkning. Overvåkning av kjønnsmodning skal gjennomføres ved visuell vurdering av fiskens gonader og dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig for å vise modningsstatus i den enkelte produksjonsenhet.»*